

สรุปผลการประชุมคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ
ของอาเซียน (Working Committee on Financial Services Liberalization under the ASEAN
Framework Agreement on Services: WC-FSL) ครั้งที่ ๓๕
เมื่อวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม

**๑. ความคืบหน้าโครงการจัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดข้อจำกัดด้านการค้าบริการของอาเซียน
(The Services Trade Restrictiveness Database) โดยธนาคารโลก (World Bank)**

ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งความคืบหน้าของโครงการจัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดข้อจำกัดด้านการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Services Trade Restrictiveness Indexes: ASTRI) อันเป็นความร่วมมือระหว่างธนาคารโลกกับอาเซียนว่า ขณะนี้อยู่ในระหว่างการทำโครงการประสานให้ธนาคารโลกส่งข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบทางด้านการเงินในประเทศอาเซียนมาให้สำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อเวียนให้กับประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุม WC-FSL มีข้อกังวลเกี่ยวกับการเผยแพร่ผลการศึกษาดังกล่าวต่อสาธารณะ โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นการจัดลำดับ (Ranking) ตามระดับการเปิดเสรีภาคบริการด้านการเงินของประเทศต่างๆ จึงเห็นควรให้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังอาเซียน (Working Group on ASEAN Finance Deputies Meeting: AFDM-WG) เพื่อผลักดันประเด็นดังกล่าวเป็นวาระให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Deputies Meeting: AFDM) พิจารณาต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะเพิ่มจำนวนทุนสนับสนุนการเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในหัวข้อ The Monitoring of Regulation of Trade in Services Workshop: Discussion of Survey Findings ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) กับ ASEAN-Australia Development Cooperation Programme II และธนาคารโลก จากเดิมที่ให้ทุนสนับสนุนด้านการเงินแก่สมาชิกอาเซียนประเทศละ ๑ ทุน เป็นประเทศละ ๓ ทุน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินการหาทุนสนับสนุนเพิ่มเติม โดยอาจขอรับการสนับสนุนจากองค์กรอื่นหรือจากประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกันเอง ในการนี้ประธานได้ขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความสำคัญกับการเข้าร่วม Workshop ดังกล่าว เพื่อเป็นการทำงานอย่างใกล้ชิดกับธนาคารโลกซึ่งเป็นผู้ดำเนินการศึกษาและจัดทำ ASTRI และเพื่อให้มั่นใจว่าผลของการศึกษาจะสอดคล้องกับความเป็นจริงและจุดประสงค์ของ WC-FSL

๒. ความคืบหน้าการดำเนินการทบทวนกลางเทอม (ERIA's Mid-term Review)

ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการทบทวนกลางเทอม (Mid-term Review) ที่รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Minister: AEM) ได้มอบหมายให้ Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) เป็นผู้ดำเนินการว่า ขณะนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนได้เผยแพร่เนื้อหาในส่วนของ “บทสรุปสำหรับผู้บริหาร” (Executive Summary) ในเว็บไซต์ของอาเซียนแล้ว ทั้งนี้ เนื้อหาของรายงานฉบับสมบูรณ์ส่วนอื่นๆ จะถูกนำมาใช้เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ได้พบปัญหาระหว่างการทำงานร่วมกับ ERIA ว่าเนื้อหาของรายงานฉบับสมบูรณ์ไม่ได้สะท้อนความคิดเห็นและข้อมูลที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้เคยให้แก่ ERIA ตลอดการดำเนินการ ในการนี้ที่ประชุมจึงเห็นควรส่งสารแสดงความผิดหวังต่อการเพิกเฉยของ ERIA ต่อความคิดเห็นและข้อมูลที่รับจาก WC-FSL ทั้งนี้ เพื่อให้ ERIA รับทราบข้อบกพร่องดังกล่าวและยังสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในอนาคตหากมีความจำเป็นได้ด้วย โดยประธาน WC-FSL จะดำเนินการร่างหนังสือดังกล่าวและเวียนให้ประเทศสมาชิกรับทราบและให้ความเห็นก่อนให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินการส่งให้ ERIA ต่อไป

๓. ความคืบหน้าการดำเนินการกรอบการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย (Insurance Integration) และการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ในสาขาประกันภัย

สืบเนื่องจากคำริของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนที่ต้องการให้ WC-FSL ดำเนินการเพื่อบูรณาการรวมตัวของภาคธุรกิจประกันภัยในอาเซียน มาเลเซียได้ยกร่างหลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยเสนอต่อที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕ เพื่อพิจารณา โดยมีสาระครอบคลุมถึงเป้าประสงค์ของการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย บทวิเคราะห์ในเบื้องต้นถึงสถานะความผูกพันในสาขาประกันภัยของประเทศสมาชิกเทียบกับสิ่งที่ประเทศสมาชิกได้ผูกพันไว้ตาม AEC Blueprint รวมทั้งแนวทางในการยกระดับการเปิดเสรีในสาขาประกันภัยผ่านกรอบการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS Packages) และผ่านรูปแบบการเจรจาแบบ “ASEAN 2 + X” (การเริ่มเจรจาระหว่าง ๒ ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมและตกลงกันได้ก่อน แล้วจึงขยายจำนวนภาคีในภายหลังตามความพร้อมของแต่ละประเทศ) สำหรับสาขาย่อยประกันภัยที่มีความอ่อนไหวสูง ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและมีมติเห็นชอบในข้อความเป้าประสงค์การรวมกลุ่มสาขาประกันภัย รวมทั้งร่างสุดท้ายของเอกสารบันทึกความเข้าใจ (Document of Understanding) ในเรื่องมาตรฐานจริยธรรมและการปฏิบัติงาน (Code of Conduct) ระหว่างสามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ๑) WC-FSL ๒) คณะทำงานในกรอบการประชุมหน่วยงานกำกับดูแลการประกันภัย (ASEAN Insurance Regulators’s Meeting: AIRM) และ ๓) สำนักเลขาธิการอาเซียน ในภารกิจด้านการส่งเสริมการรวมตัวของสาขาประกันภัย ซึ่งสำนักเลขาธิการอาเซียนจะนำเอกสารบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance and Central Bank Deputies’ Meeting: AFDM) และที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers Meeting: AFMM) ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๖ เพื่อให้การรับรองอย่างเป็นทางการต่อไป

ในประเด็นการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ให้กับสาขาประกันภัยนั้น WC-FSL เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการเพิ่มทุนสนับสนุนโครงการ Capacity Building สำหรับประเทศอาเซียน โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียนใหม่ (CLMV) และบรูไน ดารุสซาลาม รวมถึงการขยายขอบเขตการสนับสนุนด้าน Capacity Building ของคณะกรรมการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียน (Steering Committee on Capacity Building: SCCB) ที่แต่เดิมครอบคลุมเฉพาะบุคคลากรจากธนาคารกลาง (Central Bank) ให้ครอบคลุมถึงบุคคลากรในภาคการเงินสาขาอื่นๆ ด้วย โดยที่ประชุม WC-FSL มีมติให้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุม SCCB และที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อการรวมตัวทางการเงินของอาเซียน (Senior Level Committee on Financial Integration: SLC) เพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ประธาน WC-FSL ขอให้แต่ละประเทศสมาชิกแจ้งสถานะของความต้องการรวมถึงความพร้อมในการเป็นผู้ให้การสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ในสาขาประกันภัยเพื่อให้สำนักเลขาธิการอาเซียนรวบรวมและสรุปให้ที่ประชุม SCCB พิจารณาภายในเดือนกุมภาพันธ์ และได้ขอให้ผู้แทนของประเทศในกลุ่ม CLMV พิจารณารับบทบาทในการเป็นผู้ประสานงานหลักระหว่าง WC-FSL กับ SCCB ในประเด็นที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ให้กับสาขาประกันภัย โดยหน้าที่ในการรายงานต่อที่ประชุม SLC และที่ประชุมในกรอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะยังคงเป็นของประธาน WC-FSL ดังเดิม

๔. การดำเนินการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

สืบเนื่องจากมติที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๒ ที่ให้มีการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

(ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อจัดทำร่างภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงินของอาเซียนเพื่อใช้สำหรับการเจรจาการค้าบริการด้านการเงินระหว่างกัน และระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (Template on Financial Services Disciplines) นั้น สำนักเลขาธิการอาเซียนได้ยกร่าง Template on Financial Services Disciplines โดยใช้ขอบท GATS Understanding เป็นพื้นฐาน เสนอต่อที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕ และขอให้แต่ละประเทศสมาชิกร่างฯ กลับไปพิจารณา โดยขอให้ประเทศสมาชิกเสนอข้อคิดเห็นหรือแก้ไขปรับปรุงร่างดังกล่าวโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปยังสำนักเลขาธิการอาเซียนก่อนการประชุม WC-FSL ครั้งต่อไป ในการนี้ ไทยและอินโดนีเซียได้แจ้งต่อที่ประชุมในเบื้องต้นว่าต้องการให้บรรจุข้อบ่งชี้ด้วยมาตรการกำกับดูแลความมั่นคงของระบบการเงิน (Prudential Measure) ในร่างดังกล่าวด้วย ในขณะที่สิงคโปร์เสนอให้เพิ่มเติมข้อบ่งชี้ด้วยบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ (New Financial Services) และมาตรการเพื่อความโปร่งใส (Transparency) โดยแจ้งว่าเป็นหลักการที่สิงคโปร์และมาเลเซียยอมรับไปแล้วในความตกลงทวิภาคี หากอาเซียนยอมรับได้จะยิ่งเป็นการยกระดับความตกลงและสนับสนุนบทบาทของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค (ASEAN Centrality) และเป็นประโยชน์ในการเจรจากับคู่เจรจาอื่นด้วย

๕. ความคืบหน้าและการดำเนินการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน รอบที่ ๖

ในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕ นี้มีประเทศสมาชิกที่ยื่นรายการขอเรียกร้อง (Request List) แล้วทั้งหมด ๔ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และไทย และมีเพียงฟิลิปปินส์ที่ยื่นรายการข้อเสนอ (Offer List) ต่อประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ในการนี้ ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันให้การเจรจาในสาขาการธนาคารดำเนินการให้สอดคล้องกับผลการเจรจาภายใต้กรอบการรวมตัวทางการเงินสาขาการธนาคารของอาเซียน (ASEAN Banking Integration Framework: ABIF) ทั้งนี้ ในช่วงการเจรจาทวิภาคีระหว่างสมาชิกอาเซียน ไทยได้เจรจากับพม่า ลาว และฟิลิปปินส์ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๕.๑ การเจรจาทวิภาคีระหว่างไทย-พม่า

ผู้แทนฝ่ายพม่าได้แจ้งว่า ขณะนี้ พม่าอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๑ ปี โดยมีกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ให้ความช่วยเหลือและกำหนดเกณฑ์ในการปฏิบัติ (Benchmark) ให้ ทั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อให้พม่าสามารถรวมตัวทางเศรษฐกิจและการเงิน (Economic and Financial Integration) กับภูมิภาคอาเซียนได้ โดยในการดำเนินการเปิดเสรีด้านการเงินนั้น พม่าเริ่มต้นจากการเปิดเสรีในส่วนของการบัญชีเดินสะพัด (Current Account Liberalization) และกำลังดำเนินการปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศโดยตั้งเป้าที่จะยกเลิกข้อจำกัดในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดภายในปี ๒๕๕๖ นี้ นอกจากความช่วยเหลือจาก IMF แล้ว ธปท. ยังได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคกับพม่าในเรื่องกระบวนการตรวจสอบ (Monitoring) โดยได้ลงนามในเอกสารบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคดังกล่าวเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๖ และธนาคารโลกได้ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคในเรื่องภาระหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการเงินการคลังสาธารณะ (Public Expenditure and Financial Accountability) รวมถึงให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาสาขาการธนาคารกับพม่าด้วย

ในส่วนของการธนาคารนั้น ปัจจุบัน พม่าอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติเข้าร่วมทุน (Joint Venture) กับธนาคารสัญชาติพม่าได้ โดยวางแผนจะเปิดเสรีในสาขาย่อยการจัดตั้งบริษัทลูก (Subsidiaries) และสำนักงานสาขา (Branches) ในอนาคต ในส่วนของกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ นั้น พม่าอยู่ระหว่างการปรับปรุงกฎหมายธนาคารกลางของพม่า (Central Bank of Myanmar Law) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นต่างๆ ที่อยู่ภายใต้ขอบข่ายอำนาจของกฎหมายฉบับนี้ด้วยเช่นกัน เช่น

อัตราแลกเปลี่ยน ตลาดทุน การธนาคาร และหลักทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งขณะนี้ กฎหมายธนาคารกลางของพม่าฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการภายใน นอกจากนี้ ธนาคารกลางของพม่ากำลังพิจารณาความเป็นไปได้ในการดำเนินการแปรรูปให้เป็นองค์กรอิสระ อันเป็นผลพวงมาจากการปฏิรูปประชาธิปไตยในพม่าด้วย ผู้แทนฝ่ายพม่ายังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นอกเหนือจากกฎหมายธนาคารกลางแล้ว พมากำลังทำการปรับปรุงกฎหมายอื่นๆ ด้วยเช่นกัน เช่น กฎหมายด้านการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Law) และกฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงิน (Financial Institution Law) ที่พม่าทำร่วมกับ IMF ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มระดับการเปิดเสรีของพม่าด้วยเช่นกัน โดยรายการข้อเรียกร้องของไทยที่ยื่นต่อพม่าจะถูกนำไปพิจารณาในกระบวนการดังกล่าวด้วย เมื่อได้กฎหมายใหม่แล้ว พม่าจะเริ่มดำเนินการยกเลิกข้อจำกัด (Limitations and Restrictions) ตามรายการข้อเรียกร้องของประเทศต่างๆ ต่อไป ทั้งนี้ พม่าเองมีแรงกดดันรอบด้านจากกระแสโลกอยู่แล้ว จึงอยากให้ไทยมั่นใจว่าพม่าจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เป็นรูปธรรมในเวลาอันใกล้นี้ ในการนี้ ผู้แทนฝ่ายไทยได้นัยย้ำถึงจุดมุ่งหมายของไทยในการขอเจรจาแบบทวิภาคีกับพม่าในครั้งนี้อย่างยิ่งยวดว่าอยากให้การเจรจาในครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือและการประสานงานอย่างใกล้ชิดบนพื้นฐานของความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ โดยหากพม่าต้องการความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคใดๆ เพิ่มเติมก็สามารถประสานผ่านเวทีนี้ได้เช่นกัน

๕.๒ การเจรจาทวิภาคีระหว่างไทย-ลาว

ผู้แทนฝ่ายลาวแจ้งทำที่ต่อข้อเรียกร้องของฝ่ายไทย โดยในข้อเรียกร้องสำหรับสาขากันภัยที่ไทยเรียกร้องให้ลาวรวมการประกันสุขภาพ (Health Insurance) เข้าไว้ในข้อผูกพันสาขาย่อยประกันชีวิต (Life Insurance) ด้วยนั้น ลาวยินดีจะดำเนินการแก้ไขตารางข้อผูกพันในการเจรจา รอบที่ ๖ ตามข้อเรียกร้องดังกล่าวของไทย อย่างไรก็ตาม ทำที่ต่อข้อเรียกร้องของไทยที่ขอให้ลาวยกเลิกข้อจำกัดใน Mode 3 เรื่องการจัดตั้งสำนักงานสาขาโดยตรง (Direct Branching) สำหรับสาขาย่อยประกันภัยทุกสาขานั้น ผู้แทนฝ่ายลาวอธิบายว่า การยกเลิกข้อจำกัดในเรื่อง Direct Branching นั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากกฎหมายและกฎระเบียบของลาวในการขออนุญาตจัดตั้ง Direct Branching นั้นไม่เอื้ออำนวยและลาวมองว่าการจัดตั้งเป็น Direct Branching นั้นกำกับดูแลได้ยากกว่าการขอใบอนุญาตใหม่ (New Licensing) จึงแนะนำให้บริษัทไทยที่ประสงค์จะทำธุรกิจในลาวดำเนินการโดยการขอใบอนุญาตใหม่ ทั้งนี้ กฎหมายลาวยังไม่อนุญาตให้บริษัทประกันภัยของต่างชาติเข้าทำธุรกิจโดยการร่วมทุน (Joint Venture) กับบริษัทประกันภัยสัญชาติลาว ทั้งนี้ แม้ว่าสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติตามตารางข้อผูกพันจำกัดอยู่ในระดับที่ไม่เกินร้อยละ ๔๙ แต่ในทางปฏิบัติ ลาวอนุญาตให้ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ ๑๐๐ ขึ้นอยู่กับการเจรจาเป็นรายกรณี

ในส่วนข้อเรียกร้องที่ไทยขอให้ลาวยกเลิกข้อจำกัดใน Mode 4 ในทุกสาขาและสาขาย่อยการเงินนั้น ผู้แทนฝ่ายลาวอธิบายว่าลาวมิได้จำกัดจำนวนบุคคลากรต่างชาติที่เข้าไปทำงานในบริษัทลูก (Subsidiaries) หรือ สำนักงานสาขา (Branches) แต่ขึ้นอยู่กับความต้องการเบื้องต้นของแต่ละธุรกิจและพิจารณาการอนุญาตตามความเหมาะสมเป็นรายกรณี และในส่วนข้อเรียกร้องของไทยสำหรับสาขาการธนาคารนั้น ผู้แทนฝ่ายลาวขอกลับไปพิจารณาสถานะและความคืบหน้าในกรอบ ABIF ก่อน นอกจากนี้ ผู้แทนฝ่ายลาวยังขอให้ไทยสนับสนุนการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันภัยให้กับชาวลาว โดยมองว่าขณะนี้ ชาวลาวยังมีระดับความรู้ความเข้าใจในตัวผลิตภัณฑ์ประกันภัยน้อย และยังได้แจ้งเพิ่มเติมว่า ขณะนี้ ลาวมีกฎหมายลงทุนฉบับใหม่ซึ่งมีการใช้ระบบการบริการ ณ จุดเดียว (Single Window) ในการขอใบอนุญาตใหม่ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนและลดระยะเวลาในการขอใบอนุญาตและจัดตั้งธุรกิจในลาวได้

๕.๓ การเจรจาทวิภาคีระหว่างไทย-ฟิลิปปินส์

ผู้แทนฝ่ายฟิลิปปินส์ได้แจ้งท่าทีของฟิลิปปินส์ต่อข้อเรียกร้องของไทยในสาขาการธนาคารที่ขอให้ฟิลิปปินส์รวมถึงประเทศอาเซียนอื่นยกเลิกข้อจำกัดใน Mode 1 Mode 3 และ Mode 4 นั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากขัดต่อกฎหมาย Republic Act 7721 ในข้อบทว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานสาขาของธนาคารต่างชาติ ซึ่งปัจจุบันฟิลิปปินส์จำกัดจำนวนใบอนุญาตธนาคารต่างชาติที่ตั้งอยู่เดิมไว้ อย่างไรก็ตาม การขอเจรจากับไทยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อแจ้งรายการข้อเสนอต่อประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นเพิ่มเติมสำหรับการเจรจา รอบที่ ๖ โดยนอกจากข้อเสนอเพิ่มสัดส่วนในการถือหุ้นของต่างชาติสำหรับสาขาบริการประกันภัยจากร้อยละ ๗๐ เป็นร้อยละ ๘๐ และสำหรับสาขาย่อย Investment House จากร้อยละ ๕๑ เป็นร้อยละ ๖๐ แล้ว ฟิลิปปินส์ได้ผ่อนคลายกฎเกณฑ์ในเรื่องธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) โดยอนุญาตให้ธนาคารที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำธุรกิจฟิลิปปินส์แล้ว สามารถ Outsourcing ในบางกิจกรรมของ E-Banking ได้ โดยกิจกรรมที่ Outsourcing เหล่านั้นต้องไม่เกี่ยวกับการรับเงินฝากหรือการเปิดเผยข้อมูลของลูกค้าหรือผู้ฝากเงิน นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังยื่นรายการข้อเรียกร้อง (Request List) ต่อประเทศอาเซียนอื่นให้ผ่อนคลายกฎเกณฑ์ในเรื่องการส่งเงินและการโอนเงินระหว่างประเทศ (Remittance and Transfer) ในสาขาการธนาคาร โดยเห็นว่าควรเจรจาในรายละเอียดในรอบ ABIF ต่อไป และยังคงแจ้งให้ทราบในเบื้องต้นว่าฟิลิปปินส์จะยื่นรายการข้อเรียกร้องสำหรับสาขาประกันภัยต่อประเทศอาเซียนอื่นในการประชุม WC-FSL ครั้งหน้าด้วย

ทั้งนี้ ภายหลังการเจรจาทวิภาคีเสร็จสิ้น ที่ประชุมได้ขอให้ประเทศสมาชิกกลับมาพิจารณา รายการข้อเรียกร้องและข้อเสนออีกครั้ง และสามารถยื่นรายการข้อเรียกร้องและรายการข้อเสนอเพิ่มเติมได้ในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๖

๖. ความคืบหน้าในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan

Comprehensive Economic Partnership: AJCEP)

ผู้แทนฝ่ายญี่ปุ่นได้เข้าร่วมการประชุม WC-FSL ในครั้งนี้เพื่อหารือกับฝ่ายอาเซียนเกี่ยวกับ ข้อบท (Articles) ในร่างภาคผนวกว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงินภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership: AJCEP) โดยได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ญี่ปุ่นพร้อมที่จะรับข้อเสนอของฝ่ายอาเซียนในเรื่องรูปแบบการเจรจา (Modality) ที่อาเซียนต้องการให้ใช้รูปแบบการเจรจาแบบ Positive Approach พร้อมทั้งได้ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา คำจำกัดความและสาระสำคัญในบางข้อบทประกอบไปด้วย Article I (Scope and Definitions), Article II (Domestic and Regulation), Article III (Recognition of Prudential Measures), Article IV (New Financial Services), Article V (Transparency), Article VI (Expeditious Application Procedures), Article VII (Transfers of Information and Processing of Information), Article VIII (National Treatment) particularly on “Payment and Clearing Systems” และ Article X (Working Group on Financial Services) โดยผู้แทนญี่ปุ่นจะนำคำถามและข้อกังวลของฝ่ายอาเซียนกลับไปพิจารณาและให้คำตอบกลับมายัง WC-FSL อีกครั้ง โดยหากประเทศสมาชิกใดมีประเด็นคำถามหรือข้อกังวลเพิ่มเติม สามารถส่งประเด็นดังกล่าวไปยังฝ่ายเลขานุการ WC-FSL เพื่อรวบรวมและส่งต่อให้กับฝ่ายญี่ปุ่น ในการนี้ ญี่ปุ่นได้เสนอให้มีการเจรจาอีกครั้งในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๖

๗. ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน (ASEAN Agreement on Movement of Natural Persons: ASEAN MNP Agreement)

สืบเนื่องจากที่ประชุมคณะมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๕ ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ได้มีมติให้อาเซียนเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน (ASEAN Agreement on Movement of Natural Persons: ASEAN MNP Agreement) โดยได้มีการลงนามความตกลงดังกล่าวในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่งผลให้การเจรจาและการจัดทำข้อผูกพันเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินในประเด็นการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา (Mode 4) ที่แต่เดิมอยู่ในความรับผิดชอบของ WC-FSL ภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ต้องถูกโอนย้ายไปเจรจาและดำเนินการร่วมกันกับการเจรจา Mode 4 ของสาขาบริการอื่นอีก ๑๑ สาขา ภายใต้การประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน (Coordinating Committee on Services: CCS) ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ซึ่งมีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะเจรจาของฝ่ายไทย อย่างไรก็ตาม ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินการภายใต้กรอบ ASEAN MNP Agreement ว่า CCS ยังไม่ได้ข้อสรุปในเรื่องแนวปฏิบัติและการดำเนินการ (Operationalisation) ของการเจรจาใน Mode 4 รวมถึงข้อสรุปในเรื่องสายอำนาจของผู้ดูแลรับผิดชอบการดำเนินการตามข้อผูกพัน Mode 4 ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ (Custodianship and Governance) ในการนี้ ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งว่า ประธาน CCS มีความประสงค์จะเข้าร่วมประชุม WC-FSL เพื่อหารือในเรื่องดังกล่าว รวมถึงการบังคับใช้ความตกลงฯ และข้อผูกพันภายใต้ความตกลงฯ ด้วย ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและเห็นควรให้ CCS และ WC-FSL ประสานงานใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น โดยประธาน WC-FSL ขอให้ทุกประเทศสมาชิกดำเนินการประสานเป็นการภายในกับผู้แทน CCS ของตนเพื่อให้มั่นใจว่าข้อผูกพันสาขาบริการด้านการเงินใน Mode 4 ของการเจรจา รอบที่ ๕ ถูกนำไปบรรจุในข้อผูกพันภายใต้ ASEAN MNP Agreement และขอให้ประเทศสมาชิกเตรียมประเด็นหรือข้อกังวลที่มีเพื่อหารือกันในการประชุมกับประธาน CCS ในอนาคตด้วย

๘. การประชุมครั้งต่อไป

ลาวเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๖ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะยืนยันวัน เวลาและสถานที่จัดประชุมให้ประเทศสมาชิกทราบอีกครั้ง